

Danmark

Chr. Møller.
23. Okt. 1831 — 16. Dec. 1907.

Den 16. Dec. afgit i Folge „Mr. Eggbl.“ Lægeprædikan Hans Christian Møller ved Døden.

Han er født i Næsby 23. Oktober 1831, hvor hans Fader var Arbejdsmand. Han kom i Smedelære og arbejdede i flere Aar som Smed paa sin Fødested.

Da Pastor Trandberg i 1863 dannede en Frimenighed, sluttede Chr. Møller sig til denne og blev en af de af Trandberg udvalgte Lægeprædikanter, medens han en Tid lang vedblev samtidig at øve sit Haandværk.

Frimenigheden opløste sig, som bekendt, snart, og Chr. Møller blev Leder, for en ny Bevægelse, paavirket gennem Rosenius' Skrifter, og traadte sammen med dem, der fulgte ham, tilbage i Fjolfkirken.

Der staaet „Vornholmerne“ eller „Møllerianerne“ eller, som deres officielle Navn lyder: „Luthersk Missionsforening til Evangeliets Fremme i Danmark“ jo af Navn endnu.

Chr. Møller lod sig i 1864 ordinere af Grønnet, men gjorde aldrig Brug af sin Ordination.

Gennem sine Overføttelser af Rosenius' Skrifter har Chr. Møller vundet Indflydelse og haft sin Påvirkning ogsaa udenfor „Luthersk Missionsforening“, og han kom særlig i sine senere Aar til en klarere Erkendelse af Nødvendigheden af en bevidst Helliggørelse — Prædikene, det Spørgsmaal, der førte til en Splittning inden for „Vornholmerne“'s Kredse.

Den afbøde havde gennem Rosenius faaet et dybt Indblik i „Gemmeligheden i Lov og Evangelium“, og var gennem denne lange Martratte et utrætteligt Vidne om, hvad han havde set.

Skolens Tilfyn. Paa et Skolemøde i Borbasse Missionshus for Forældre og Lærere, især fra Borbasse og Sejnsvig Sogne, indledede Læreren Nielsen, Ordsproget: „en Forhandling om „Skolens Tilfyn“.

Han omtalte de to i afsigtede Sommens fremkomne Resolutions om denne Sag, nemlig fra Ribe Stifts Landemøde og fra det store Skolemøde i København. Vagted Skolemødets Krav om det mædrende kirkelige Tilfyns Hævnelse, mente han, lode Læreren om at faa kristendomsundervisningen ud af Fjolfkirkens. Han pudsede i det hele og store det kirkelige Tilfyn bevaret.

Der udfandt sig en livlig Forhandling derom, i hvilken Læreren Sørlund, Grønstedt og Lauritzen, Borbasse, samt flere af de tilstedeværende Lærere og Forældre, laade Mænd og Kvinder, tog Del. Stemningen var aldeles overvejende paa Andlærens Side. For Spørgsmaal om, hvad man kunde gøre i denne Sag, blev der foresat, at Guds Vorn maatte hænges sig for Herren og bede ham alvorlig om at tage denne vigtige Sag i sin Haand og lede den til Belfigselse for vore Vorn og vort Land. Som noget, man kunde gøre ulydtil, blev det opfordret til Slutning til „Kirkelig Forening for Skole og Hjem“, hvoraf der ogsaa er en Kredse i Borbasse-Sejnsvig Pastorat.

Det danske Bibelselskab. Den nyudværdede Overtættelse af Ny Testament, der blev autoriseret i Sommeren, foreligger nu udgivet af det danske Bibelselskab.

Der arbejdes nu paa Udgivelsen af nye Udgaver af Familienbøger og Familienbøger, indeholdende den nye Uoversættelse af Ny Testament.

Ligeledes forberedes Udgivelsen af et Sedestatement (mindre Format), med latinske Typer og uden Versalsbrudelse.

Men isævel til Papir som Stereotypplader for disse forskellige nye Udgaver af Ny Testament og den nye Bibel udtræves saa betydelige Mængder, at Bibelselskabet maa gøre Ansyn paa stærkt søgende Indtægter, navnlig ved Indsamlingen i Kirkerne Antaarsdag.

Kirkeindvielse. Søndag den 15. Dec. indviendes Akerhede og Trolshede Kirker af Biskop Koch, Ribe.

Til hver af Kirkerne er der uddelt et Statsstiftud af 18,500 Kr. I Akerhede Kirke faar Præst sammen med Høven kirke og Trolshede Kirke sammen med Sønder Fjelding Kirke.

Missionshus - Indvielse. Fredag den 13. Dec. indviendes det nye Missionshus i N. Næby.

Det gamle Missionshus, som var bygget 1883, var bleven for lille. Det nye er i 2 Etager og med 2 Mødestole, samt en Lejlighed til en Husfader. Det er afskrevet for 9,500 Kr.

Nr. 2 var der Gudstjeneste i Kirken, hvor Sognepræsten, Provst Møller, indledede og Pastor Bujs prædikede over Sal. 40, 7—9.

Nr. 6 var der Indvielsesmøde, hvor Provst Zeuthen prædikede for en meget stor Forjamling over Ef. 5, 14: „Vaagu op, du som sover“, hvorefter han indviende Huset i det treenige Guds Navn. Nr. 8 var der Slutningsmøde af Pastor Hansen fra Ødense og Andre-Missionær Nasmussen Akerhede. Det var en stor Festdag for Guds Folk paa den Egn.

Statistisk Aarbog for 1907 er indkommen. Barket indeholder bl. a. en ganske ny Tabel over Antallet af Udsalg og Udsættelsessteder af spritløse Drikke den 1. Januar 1907. Der fandtes i hele Landet paa dette Tidspunkt 16,847 saadanne Virksomheder eller 6,6 pr. 1000 Indbyggere, deraf Udsalgsteder i Forbindelse med anden Handel 10,572, koncentrerede Udsalgsteder 808, Forbudsforeninger 833, Hoteller og Gaestgaverier 2454, Leverandører 2160. Antallet var forholdsvis højt i København (12,6 pr. 1000 Indb.), paa Frederiksberg derimod kun 4,8, i Provinsbyerne 11,7 og i Landdistrikterne paa Derne 3,6, i Jylland 3,2.

Aarbogen er i Aar ledjaget af et nyt Generalskabskort over Danmark. I øvrigt genfindes i det væsentlige det gamle Tabelmateriale, til dels i noget udvidet Form.

Strid om Præstegaarden. Akerhede og Døberg Sogne, der har fælles Sognepræst, er geraadede i en højlig Strid om, hvor Præstegaarden skal ligge.

Døbjerg Menighed er den første og vil derfor have Præstegaarden ind paa sin Grund, men Akerhede har haft Præstegaarden fra de historiske kirkelige Tiders Begyndelse og vil derfor ikke slippe den.

Vegare Sogne har i Kl. „Beijl Socialdemokrat“ haft Deputationer hos Statsministeren og aventer nu hans salomoniske Dom.

Den forsvundne Fige. Ved Sagens nærmere Underjøgelse kan det vistnok betragtes som nogenlunde forloaret, skriver „Fyns Tid“, at det ikke foreligger en Forbrudelse. Softe Næsten har en halv Snæs Dage for sin Forvinden ladet en Bemærkning falde om, at man vilde komme til at gøre efter hende. Tilstanden, hvori hendes Tøj fandtes, tyder ogsaa paa, at hun selv har afført sig det. F. Eks. var Søttenaalen fastjagt paa sædvanlig Maade, efter at Datten var taget af.

Spiritushandel nedlægges. „Aa Aars“ i Jagt og Jakt Alhøldsbjerg har i Kl. „Dern. Ttbl.“ i disse Dage ved et Udsalg ladet en Opfordring bringe omkring til alle Købmænd og Detailhandlere i Jakt Sogn, for Købmændenes Vedkommende lydende paa, at de fra 1. Juli 1908 nedlægges al Handel med Spiritus, indlægges deres Bevilling paa Herredsfontoren og ikke senere tager den hjem igen — og Detailhandlerne, at de ikke løser nogen Bevilling til Spiritushandel.

De handlende har tillet sig hervedes imødefommende over for Alhøldsbjergs Kasse og underkrovet Opfordringen.

Gamle Folk. I Barrig - Brigthed Kommune lever der i Kl. „Sori. Dagbl.“ for Tiden mange gamle Mennesker i en meget høj Alder: Hov. Gaardejer Nasmussen Akerhede (93 Aar), der endnu befinder sin betroede Plads som Kirkeværger for Brigthed Sogn. En gammel Enkeltfue i Brigthed Sogbaile paa 94 Aar.

Under Alderdomsundersøttelsesloven af 1891 findes der tillige: En Enkeltfue paa 90 Aar; en afgit ved Døden i Foraaret, 89 Aar gammel, men endnu lever der to Enkeltfuer paa 83 Aar, fire paa 82, to paa 81 og to paa 80 Aar samt en Mand og to Kvinder paa 78 Aar.

Jagt 16 Mænd og Kvinder, der er langt ud over Stovets Alder, alle ved nogenlunde Helbred.

Mange Kreaturer indbrændte. Ved en Brand paa Agdrup Lykkedes det at redde Hovedbygningen, der ligger isoleret fra det øvrige Bygningskompleks med en Plantage imellem.

Af Besætningen reddedes kun 4 Køer og 4 Kalve. Der indbrændte 140 Stkr. Kornvæg, 12 Køer og 150 Svin, tillige brændte alle Inventar, 130 Væs og ca. 1300 Dr. Sæd.

Vedplantage ved Mariager. Et Interessentkab, bestaaende af 10 Mænd i Mariager og Omegn, har i Kl. „Mand. Av.“ købt den til „Mariager Klostergaard“ hørende Gæde paa ca. 188 Ddr. Land og den under „Fjeldgaard“ tidligere hørende Hevelod paa 52 Ddr. Land, altjaa ialt 240 Ddr. Land, for 11,000 Kr.

Dele Arealer, hvoraf ca. 100 Ddr. er opdyrket, agtes tilplantet.

Postvæsenets Indtægter. I Folge den foreløbige Regnskabsopgørelse pr. 30. November 1907 der i April—November Maanedere i For- til af Breve, Penge og Pakker samt Primærfonolutter, Primærkon- tag, Adressere og Blanketter indkommet ialt 8,924,100 Kr. De tilsvarende Indtægter androg for April—November Maanedere 1906: 8,184,900 Kr., og der er saaledes en Indtægtsstigning paa 739,200 Kr. eller 9,03 %.

Diatoniser fra 1864. I de sidste Nummer af „Vort Foraar“ har Pastor N. Dalhoff, som var med i Striden 1864, skrevet en Række Artikler om Diatoniser fra 1864.

Den danske Diatonisestiftelse var bleven oprettet lige før Krigen og havde til sig alle de tre af sine fem Søstre til Søgepleje ved Søerne, men Dronningen foranledigede ogsaa, at fire svenske Diatoniser blev sendt herover.

Af de nevnte Diatoniser lever endnu en dansk, Søster Anna Rich, der en Tid arbejdede paa Frederiksberg Slots Laзарet, og to svenske, Søster Ottilia Holm og Søster Albertina Rihlström, som begge arbejdede over ved Søerne.

Pastor Dalhoff har i Aar afsagt dem begge i Sverige og talt med dem. Søster Ottilia, der nu er 81 Aar gammel, lever endnu i den svenske Diatonisestiftelse. Søster Albertina blev i 1870 gift med en Skolelærer i Sejle i Wästermøland og lever endnu der.

Nedbrændt Gaard. Niels Brandens Gaard i Sillerup ved Ribe er den 16. Dec. nedbrændt til Grunder. Dele Besætningen, 25 Køer og 5 Køer, indbrændte. Aldens Utsættelse skyldes efter Forlydende i „Ribe Stiftstidende“ Gjerens egen Uforlignelighed med et tændt Lys i Stalden.

Stersøeriet i Limfjorden skal efter Forlydende udvides. For Tiden findes der ca. en Million Stersøer, men saglydige mener, at man uden at faade Bestanden, kan fiske betydelig mere.

De mugældende Kontrakter udløber om tre Aar, og til den Tid vil Staten eventuelt overtage Fiskeriet.

Lægerne vil have højere Honorar. Vejle og Standerborg Amters Lægeforening har, efter hvad „Arhus Amtst.“ erfarer, tedtaget en Resolution, hvori det henstilles af den almindelige danske Lægeforening, at der til Foraaret overført paa Kredsmødrene tages et Forslag om almindelig Forhøjelse af Lægeafskærterne op til Forhandling.

Hjælpefasen for udlidende Læger er kendt Beretning og Regnskab for Aaret 1906.

Beretningen viser, at der er Trang blandt Lægerne, for det der har i indværende Aar været flere Indsigninger end nogen Tid før. I de 29 Aar, Hjælpefasen har virket, har den uddelt 4343 Enkeltfættelser med ialt 177,612 Kr.

Kvillingerne skal klare Terminen. Høgtet Kvillingefæderi ventet i de nærmeste Dage en større Levering — ca. 100 Støkker — kvillinger fra en Andelskøber. Vedkommende Mand, der er en stor Høneføder, bruger den Trost, at ovdrette et lille Hundrede Kvillinger, som han saa følger op til December Termin. Paa den Maade slipper han glad over Terminen, skriver „Ringit. Folkbl.“

Skovgaard Petersens Bøger.

Bøger af den meget populære og vundne Forfatter læses stadig med Interesse.

En ny Række Smaabøger er udkommen, som kaldes „Korte Ord om store Ting“.

- 1. Kristendom en Virkelighed. 16 Sider i Omflag. Pris 10c.
- 2. Har Vn praktisk Verdi. 16 Sider i Omflag. 10c.
- 3. Fjeldet af Manden. 32 Sider i Omflag. Pris 15c.
- 4. Til vasse Sjæle. 16 Sider i Omflag. Pris 10c.
- 5. Kærlighedslyst af Tro og moderne Krav. 16 Sider i Omflag. Pris 10c.
- 6. Guds Plan med dit Liv. 16 Sider i Omflag. Pris 10c.
- 7. Forsoningen. 16 Sider i Omflag. Pris 10c.
- 8. Hvorfor Gud skal sit Ansigt. 16 Sider i Omflag. Pris 10c.
- 9. Vor Stilling til Biblen. 24 Sider i Omflag. Pris 15c.

Læringens Betydning i et kristent Ungdomsliv. 45 Sider i Omflag 15c.

Venskabets Stilling i et kristent Ungdomsliv 51 Sider i Omflag. Pris 15c.

Troens Betydning for den, der vil frem i Verden. 148 Sider i Omflag. Pris 40c. Godt indb. 60c.

Omverden eller; thi Himmeriges Rige er kommet nær. Foredrag holdt ved det fjerde Nordisk Studentermøde. 20 Sider i Omflag. Pris 10c.

Sværledes findes Guds Billede. Bibelstudie. 48 Sider i Omflag. Pris 15c.

Forstandens Hjelpskrift og for- talt. 32 Sider i Omflag. Pris 20c.

Kristus og de Studerende. Indhold: Nandsdanelse og Kristentro — Studenterlyst. — Til Valg. — Sand Opdragelse. 70 Sider i Omflag. Pris 20c. Indb. 30c.

Troens Hjemlighed. Naad i det praktiske Trosliv. 192 Sider i Omflag. Pris 80c. Fint indbundet 11.30.

Kan der leves paa Religiøs Overtro. Mennefsheden uden Kristus. De religiøse Mennefsheder. En Bog om Vidskab og i Spiritisme, Theosofi, Magi m. m. 226 Sider i Omflag. Pris \$1.50.

Kan der leves paa Nationalisme? Mennefsheden uden Kristus. De religiøse Mennefsheder. Rendsgeringer til Svar. 224 Sider i Omflag. Pris \$1.40.

Danish Luth. Publ. House, Blair, Nebr.

Ungdomsliv.

Af Olfert Riard, Generalsekretær for Kristelig Forening for unge Mænd. Bogen indeholder Tanker og Meninger, bundet under 14 Aars Ungdomsarbejde, fremfat for unge, danske Mænd fra 14—15 Aar og derover.

Indhold: Dit Land, Dit Hjem, Din Friid, Din Kamp, Din Gerning, Dine Ord og dine Tanker, Din Karakter og dit Ydre, Din Herre og din Jesler, Om Nadveren, Om Sedningemissionen, Om Bibelen, Om Vn, Tanker til fidsi, et Syn.

NYE TESTAMENTER

Det danske Bibelselskabs Udgave.
Størstilet, indbundet i Sbirtingsbind 60c.
Mellemstilet, i bøjeligt Bind 3c.
Mellemstilet med Guldsnit 5c.
Hæftet paa Baaad, i stærkt Omslag 20c.

DANISH PUBLISHING HOUSE, Blair, Nebr.

BIBLER

STORSTILET. Det danske Bibelselskabs Udgave (med de apokryfiske Bøger).
I Læderbind \$1.60.
I Læderbind med Guldsnit \$2.10.
I ægte Chagrin, med Guldsnit \$4.25.
Brudebiblen, med smukt udstyrede Plader til Optegnelse af Familiebegivenheder, i Læderbind \$2.00.
Samme, i ægte Chagrin, med Guldsnit \$4.50.

LOMMEFORMAT. Det danske Bibelselskabs Udgave.
I Vælskbind \$1.00.
I Chagrinbind, med Guldsnit \$1.40.
I lukket Bind, med Guldsnit (uden apok. Bøger) \$2.00.
Paa Indiapapir, Chagrin, med Guldsnit \$2.25.
Paa Indiapapir, Chagrin, med Overfalskbind \$2.80.

Store Familienbøger med Billeder fra \$6.00 til \$15.00.

DANISH LUTH. PUBL. HOUSE, Blair, Nebr.

Symaskiner.

Billige Priser. Gode Maskiner.

„Danskere“ Nr. 1 er i alle Maad en god, solid og billig Symaskine. Den syer hurtigt og uden Støj, har 4 Skuffer og er af nyeste Konstruktion. Der gives 10 Aars Garanti paa Maskinen. Enhver Køber vil blive fuldt tilfreds med en saadan Symaskine, og skulde den ikke være tilfredsstillende, kan den tilbageendes.

„Danskere“ Nr. 1. Pris \$16.75.

„Danskere“ Nr. 2 er absolut den bedste Symaskine, der fabrikeres, og den kan maale sig med hvilken som helst Maskine til langt højere Pris. Den har tillige den Fordel frem for „Danskere“ Nr. 1, at den kan lukkes ned.

„Danskere“ No. 2. Pris \$18.75.

Trearbejdet udføres — efter Køberens Ønske — i Eg eller Valnødtræ.

Vi skal gerne besvare alle Spørgsmaal med Hensyn til disse Maskiner og give Oplysninger frit. Skriv kun til os, og vi vil give nærmere Forklaring. Beløbet bedes sendt med Bestillingen.

Til foranrevnte Priser maa Køberne betale Fragten til deres nærmeste Jernbanestation. Fragten er 95 Cents for hver 500 Mil og betales ved Modtagelsen.

Symaskinen „Danskere“.

Ovenstaaende vises Illustration af de forskellige Modeller af Symaskinen „Danskere“.

Denne Symaskine, som fabrikeres specielt for os af en af de største Fabriker i Amerika, har i en Række af Aar staet som Prøve i Hundreder af Landsmænds Hjem, og alle er entusiastiske i sine Udtalelser om, at Maskinen giver god Tilfredsstillelse og er lige saa god og bedre end Maskiner, hvorfor der forlanges ind i den dobbelte Pris. Maskinen har høj Arm. Det frie Rum under Armen er 5 1/2 x 9 Tommer, saa det sværeste Arbejde kan med Lethed haandteres. Maskinen er fabrikeret af de allerbedste Materialer, har alle moderne Forbedringer, alle Dek er fint afspusede og nøjagtig tilpassede, og alt muligt Hensyn taget til at forene Styrke med Enkeltthed og til at gøre Maskinen letløbende og forebygge Muligheden for at komme i Uorden.

✓ ✓ Hver Maskine garanteres for 10 Aar. ✓ ✓

Symaskinen har selvtrædende Skyttel, selvstændende Naal og automatisk Spolevinde.

Med hver Symaskine følger et Sæt af de nyeste forbedrede Staalapparater. Apparaterne er nøjagtig tilpassede til Pressestangen, er fabrikerede helt af det bedste Staal, polerede og forniklede og uden Dele af Messing eller andet blødt Metal og uden loddede Sammensøjninger. De bestaa af: Ruffer, Tacker, Binder, Braider Foot, Under Braider Slide Plate, Shiring Slide Plate, fire Hømmers af assortede Størrelser, Quilter, Thread Cutter, Foot Hemmer og Feller. Med hver Symaskine følger desuden: 12 Naale, 6 Spoler, Oliekande fyldt med Olie, stor og lille Skruegle, Sømleder, 10 Aars Garanti-Certifikat, illustreret Instruktionsbøger.

Vi overtager Risikoen, om en Maskine bliver beskadiget under Transporten og vi er ogsaa villige til at tilbagebetale Pengene og godtgøre Fragtudlæg, hvis en Køber finder Maskinen utilfredsstillende og anderledes, end vi har fremstillet den.

Til Oplysning for dem, der muligvis ikke forstaar, hvorfor vi sælger disse Maskiner saa enormt billigt, skal vi bemærke, at Hensigten hermed er at avertere for „Danskere“ og skaffe den stadig videre og videre Udbredelse, ligesom det samtidig er os en Glæde at kunne forsyne Folk med noget virkelig godt.

Adr.: „Danskere“, Blair, Nebraska.